

Genieten van heuvels en wereldgeschiedenis

Wie de naam Dranouter hoort, denkt wellicht prompt aan folkmuziek. Beide zijn dan ook onlosmakelijk met elkaar verbonden. Wie echter minder is opgezet met de drukte van een folkfestival kan zelf kiezen wanneer de muziek uit Dranouter door de koptelefoon klinkt. Een wereldwijd plaatsbepalingssysteem (gps) voor op de fiets – eveneens verkrijgbaar voor rijtjes met de wagen en zelfs voor voettochten – voert je naar morzels België waar menig jongeling het leven liet voor onze vrijheid. Ziehier onze laatste fietstocht voor deze zomer.

Tom Heylen

Duizenden littekens

HEUVELLAND. De streek heeft haar naam niet gestolen, dat merken we tijdens deze fietsroute. Geen wegwijzers ditmaal, maar de aangename stem van Nic Balthazar en het gps-scherm op ons stuur maken verdwalen moeilijk. Muziekcentrum 't Folk is begin- en eindpunt van de tocht, waar we eerst een inleidend filmpje meepikken over de geschiedenis. Beginnend met de Geuzentijd, getuigen muziek en beeld vooral van de talrijke oorlogen uitgevochten in de Westhoek. En dan is het tijd om alle elektronica op de fiets te monteren. Verbinding gezocht met de vereiste satellieten, en weg zijn we. Nic Balthazar leidt ons richting Nieuwkerke. Terwijl het richtingsbord *Nieuwkerke* net voorbij de kerk van Dranouter links aanwijst, worden we prompt de andere kant uitgestuurd. Een veel rustigere weg, zo blijkt, door de velden naar de Zwarte Molen.

Grenzen verleggen

We fietsen de eerste vertelzone binnen. Druk je op de knop *Verder* van je gps, dan volgt informatie over wat er allemaal is te zien. Minder dus vaart of hou liever halt, want de weg wordt even niet aangewezen. In de zones waar geen informatie wordt gegeven, heb je de mogelijkheid aangepaste muziek te kiezen. De i-toets geeft hiertoe alle vereiste informatie.

Enkele honderden meter verderop stoten we – zoals trouwens aangekondigd in de koptelefoon – op grenspaal 1819 F/N. Hier lag dus de gewezen rijksgrens tussen Frankrijk en Nederland. Het ommetje waard, deze ontdekking. Al moeten we nu wel enkele honderden meter terug, vooral om het drukke verkeer van de D933 te vermijden. Luttele kilometer verderop fietsen we dan toch over Franse bodem, aan de rechterkant van de weg wel te ver-

staan. Tegenliggers rijden dus in België. Enkel aan de nummerborden van de voor de huizen geparkeerde auto's merken we het verschil. Maar Nic Balthazar weet meer. Rechts in deze straat kiezen de bewoners voor Parijs, links voor Brussel.

Terug in het vaderland, belanden we in Ploegsteert. Toch praten de verkeersborden eerst Frans en dan pas Nederlands. Via de koptelefoon vernemen we dat in 1962 hier de grens tussen Vlaanderen en Wallonië werd verlegd, met als gevolg dat we nu in de provincie Henegouwen fietsen. Aan het gemeentehuis wapperen de Franse, de Belgische,

de Waalse en de Europese vlag. En er wordt eer gebracht aan Winston Churchill, legendarische Britse premier tijdens Wereldoorlog II en in 1916 luitenant-kolonel aan het hoofd van het zesde bataljon Royal Scots Fusiliers. Kleinzoon Winston Spencer Churchill kwam hier op 11 november 1991 de inhuldiging van een gedenkplaat voor zijn opa bijwonen.

Balthazar gebiedt ons richting Mesen. Net buiten de dorpskern houden we halt bij het herdenkingsmonument, geflankeerd door twee leeuwen. Tuinmannen van de Commonwealth War Graves Commission millimeteren het gras rond

het monument. De kinderen worden stil bij de ontelbare namen die in dit monument staan gegrift: 11.477 gesneuvelde zonder graf worden er herdacht. Het begraafplaatsregister telt twee delen, 595 bladzijden volgepropt met namen. Als we de werkklui willen aanspreken, blijkt dat ze al naar de volgende begraafplaats moeten. Het zal inderdaad ook niet de laatste begraafplaats blijken die we vandaag te zien krijgen en waar we bitter de woorden *Their Name Liveth for Evermore* (mogen hun namen voor eeuwig blijven voortleven) lezen.

Enkele honderden meter verderop fietsen we het bos van Ploeg-

© Jan Heylen

Nog in de buurt van Dranouter

De fietsroute, ook af te leggen met de wagen, dient gereserveerd bij muziekcentrum 't Folk Dranouter (Dikkebusstraat 234, 8950 Dranouter, telefoon 057/44.69.33). Dit centrum is dagelijks (behalve op dinsdag) bereikbaar tussen 10 en 18 uur. Voor de fietsroute betaalt u 6 euro per volwassene, 3 euro als je jonger bent dan achttien en maximaal 15 euro per gezin. 'Combitickets' voor een bezoek aan het In Flanders Fields Museum (Leper), Talbot House (Poperinge) of Bayernwald (Wijtschate) zijn eveneens mogelijk.

Nog op bovenvermeld adres kunt u de brochure *Folk Experience Museum* meepikken en daguitstappen aanvragen. U neemt ook best een kijkje op de website www.folkdranouter.be, doorklikken naar *Folk Experience Museum*. De brochure *Heuveland* met een overzicht van de talrijke toeristische mogelijkheden in de streek is verkrijgbaar bij VVV Heuveland, Reningelstraat 11, 8950 Kemmel, telefoon 057/45.04.55, website www.heuveland.be.

Op amper twaalf kilometer van het centrum van Dranouter vindt u in Frankrijk de cisterciënzerabdij van de Mont des Cats (Katsberg). De liturgische diensten in de abdijkerk kunt u bijwonen. 's Zondags is er eucharistie om 11 uur, de vespersdienst begint om 16 uur. Andere uren vindt u aan de ingang van de abdij. En in de abdiwinkel kunt u naast de typische abdijkaas (te vergelijken met de Port Salut) ook tal van andere artisanale producten kopen. De winkel is geopend van woensdag tot zaterdag van 10 tot 12 uur en van 14.30 tot 18 uur, 's zondags van 12.15 tot 13 uur en van 14.30 tot 18 uur, maandag slechts van 14.30 tot 18 uur. Meer informatie is te vinden via de website www.abbaye-montdescats.com.

steert in. In de koptelefoon klinkt dat dit bos niet toegankelijk is voor wagens, maar dat het beslist de moeite loont de auto even te stallen en te voet op verkenning te trekken. Met de fiets blijkt het best doenbaar, al merken we nog duidelijke sporen van de overvloedige stortbuien van enkele dagen voordien. We worden zowaar nog stiller, als we op het informatiebord lezen dat hier op Rifle House Cemetery de vijftienjarige Reuben Barnett rust, in december 1914 gesneuvelde op de leeftijd van onze oudste zoon. Met doedelzakmuziek en rustige liederen in de oren verlaten we dit bos waarin meer op mensen geschoten werd dan op wild.

per een derde worden geïdentificeerd. Nog eens 840 namen van vermiste Nieuw-Zeelandse soldaten staan gegrift in de *Messines Ridge Memorial to the Missing*. Dit alles toont aan hoe hevig hier werd gestreden.

We fietsen door Wulvergem en rechts doemt de Kemmelberg op, hoogste punt van West-Vlaanderen. Opgelucht dat we die niet hoeven trotseren, pinnen we ons vast op de kerktoren van Dranouter, op enkele tientallen meter van ons eindpunt. Aan de voet van deze toren bemerken we een gestileerde staart van een vliegtuig, een monument ter nagedachtenis van kapitein-vlieger Baudouin de Hemptinne, hier neergestort in 1942. Zo worden we eraan herinnerd dat in deze streek amper twee decennia na Wereldoorlog I alweer strijd werd geleverd op leven en dood.

Nooit teruggevonden

Deze fietstocht voel je niet enkel in de benen. Hij doet ons stilstaan bij de wreedheid van elke oorlog. En hij bevestigt hoe liefdevol de militaire begraafplaatsen worden gekeerd. We bellen de Commonwealth War Graves Commission in Ieper. Een vriendelijke vrouwstem geeft weinig uitleg, maar belooft ons de gevraagde informatie toe te zenden.

De volgende ochtend zowaar valt het pakket in onze brievenbus. We lezen er hoe al in 1915 de Britse Rode-Kruis eenheid met aan het hoofd Fabian Ware officieel werd erkend als commissie ter registratie van de oorlogsgraven. In 1918 werd gestipuleerd hoe begraafplaatsen in het buitenland dienden aangelegd: „Waar de offers gemeenschappelijk zijn geweest, dient het gedenkteken ook gemeenschappelijk te zijn.“ Bijna 1,7 miljoen mannen (en vrouwen) van de strijdkrachten van het Gemenebest gaven in beide wereldoorlogen hun leven. Bijgevolg heeft de commissie nu verplichtingen in 150 landen. „Voortdurend schoonmaken, graven en vervangen van graafstenen en gedenkplaten zorgt ervoor dat de namen van de doden blijven voortleven.“

Ons kleinste stadje verlaten we richting Wulvergem. Onderweg bemerken we de grote aandacht voor Nieuw-Zeeland. Tijdens de slag om Mesen sneuvelde hier in 1917 een 1918 talrijke tegenvoetters. Van de meer dan 1.500 gesneuvelde die hier begraven liggen, kon am-